

Warszawa, 31.01.2017

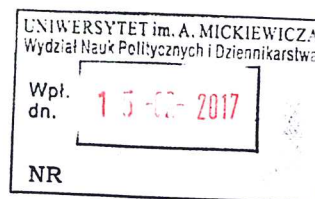
Dr hab. Małgorzata Molęda-Zdziech, prof. SGH

Instytut Studiów Międzynarodowych

KES SGH

e-mail: mmoled@sgh.waw.pl

tel. 603952539

Ocena dorobku w postępowaniu habilitacyjnym dr Sylwii Mrozowskiej w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o polityce.

Wskazane osiągnięcie wynikające z art. 16 ust. 2. Ustawy z dnia 14 marca 2003 r., o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki (DZ. U. nr 65, poz. 595 ze zm.) stanowiącego podstawę ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego – cykl publikacji obejmujący: 2 monografie w języku polskim, 1 podręcznik w języku polskim, 1 redakcja naukowa pracy zbiorowej w języku angielskim, 9 artykułów (w tym 2 w języku angielskim), 9 rozdziałów w pracach zbiorowych (w tym 5 w języku angielskim): *Formy działań politycznych (strategia, lobbying, partycypacja) w Unii Europejskiej. Studium przypadku polityki energetycznej.*

1. Ocena sylwetki naukowej Habilitantki

Dr Sylwia Mrozowska należy do młodych, bardzo aktywnych badaczek. Od początku swojej pracy naukowej – tj. 1 października 2001 r., - związana jest z Instytutem Politologii Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Gdańskiego, w którym pracuje aktualnie na stanowisku adiunkta. Przez trzy lata (2004–2007) zatrudniona również była na stanowisku asystenta na Wydziale Nauk Ekonomicznych w Elbląskiej Uczelni Humanistyczno-Ekonomicznej, a także współpracowała z Wyższą Szkołą Bankową w Gdańsku, Pomorską Wyższą Szkołą Polityki Społecznej i Gospodarczej z siedzibą w Starogardzie Gdańskim oraz Sopocką Szkołą Wyższą, gdzie prowadziła zajęcia dydaktyczne z zakresu integracji europejskiej. W latach 2002–2005 pełniła funkcję organizatora 5-letnich studiów zaocznych na kierunku politologia w oddziale w Elblągu. W 2012 r. utworzyła studia podyplomowe dotyczące aktywizacji obywatelskiej społeczności lokalnych w Unii Europejskiej na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Gdańskiego.

Na uwagę zasługuje fakt, że Habilitantka doskonalila swoje umiejętności menedżerskie i kompetencje informatyczne, co zostało poświadczane dyplomami, wieńczącymi ukończenie: dwusemestralnych podyplomowych studiów na kierunku menedżer badań naukowych i prac rozwojowych w Wyższej Szkole Innowacji w Lublinie oraz dwusemestralnych podyplomowych studiów na kierunku organizacja pomocy społecznej w Uniwersytecie Gdańskim w 2012 roku. Rok później otrzymała certyfikat ukończenia niestacjonarnego programu szkoleniowego Europejskiego Informatycznego Studium Certyfikacyjnego EITCA e-Learning na kierunku EITCA/KC kluczowe kompetencje

informatyczne w ramach krajowej edycji programu European Information Technologies Certification oraz programu szkoleniowego „BRing. Nauki społeczne dla gospodarki” Wyższej Szkoły Europejskiej im. ks. Józefa Tischnera w Krakowie.

2. Ocena osiągnięcia stanowiącego podstawę ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego - cykl publikacji *Formy działań politycznych (strategia, lobbying, partycypacja) w Unii Europejskiej. Studium przypadku polityki energetycznej*.

Habilitantka – jako wskazane osiągnięcie wynikające z art. 16 ust. 2. Ustawy z dnia 14 marca 2003 r., o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki (DZ. U. nr 65, poz. 595 ze zm.) stanowiącego podstawę ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego – podała cykl publikacji obejmujący: 2 monografie w języku polskim, 1 podręcznik w języku polskim, 1 redakcja naukowa pracy zbiorowej w języku angielskim, 9 artykułów (w tym 2 w języku angielskim), 9 rozdziałów w pracach zbiorowych (w tym 5 w języku angielskim): *Formy działań politycznych (strategia, lobbying, partycypacja) w Unii Europejskiej. Studium przypadku polityki energetycznej*.

Dr Mrozowska przygotowała wykaz opublikowanych prac naukowych w porządku chronologicznym (choć odwróconym, bowiem podaje je od najnowszych do najstarszych), zgodnie z wytycznymi. Pragnę zaznaczyć, że cała dokumentacja, jak i zestaw publikacji został przygotowany niezwykle skrupulatnie i rzetelnie, co zasługuje na podkreślenie.

Lista publikacji zakwalifikowanych jako osiągnięcie jest bardzo obszerna, ale spójna i logiczna. Składa się z: dwóch monografii: S. Mrozowska, *Lobbying a wyzwania regionalne w Unii Europejskiej*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2014, ss. 200; S. Mrozowska, *Polityka energetyczna Unii Europejskiej. Pomiędzy strategią, lobbyingiem a partycypacją*, Wydawnictwo Naukowe Libron, Kraków 2016, ss. 350) i jednego podręcznika: S. Mrozowska, *Strategia jako koncepcja działania politycznego*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2010, ss. 184. Ponadto obejmuje jeszcze: jedną redakcję naukową pracy zbiorowej w języku angielskim (S. Mrozowska (ed.), *Social Science and Energy Issues*, Wydawnictwo Naukowe Libron, Kraków 2016, ss. 232) dwa (w tym jeden jako współautor) artykuły w czasopismach w języku angielskim (S. Mrozowska, *Social Communication in Nuclear Energy Projects in France*, „European Journal of Transformation Studies” vol. 2, no. 2, 2014, s. 47–59; S. Mrozowska, B. Kijewska, *Social Determinants of Nuclear Technology Implementation in Poland*, „European Journal of Transformation Studies” vol. 2, no. 2, 2014, s. 7–18.) oraz 7 artykułów w czasopismach w języku polskim; cztery rozdziały w pracach zbiorowych w języku polskim oraz pięć rozdziałów w pracach zbiorowych w języku angielskim.

Zdefiniowany temat osiągnięcia - *Formy działań politycznych (strategia, lobbying, partycypacja) w Unii Europejskiej. Studium przypadku polityki energetycznej* - jest wynikiem jasno i precyzyjnie zadeklarowanych zainteresowań Habilitantki i konsekwentnej pracy badawczej w tym obszarze od wielu lat. Jak pisze w Autoreferacie „*Moje zainteresowania naukowe niezmiennie koncentrują się na problematyce działań politycznych, w szczególności strategii, lobbyingu, partycypacji oraz problemów integracji europejskiej. W ostatnich latach uwagę poświęcałam przede wszystkim kwestii polityki energetycznej Unii*

Europejskiej, która stanowi studium przypadku, obejmującego moje dotychczasowe ustalenia naukowe.” (s. 4)

Ta konsekwencja badawcza Habilitantki oddaje zarazem Jej pozytywistyczny stosunek do pracy naukowej. Bardzo dobrze oceniam umiejętne połączenie problematyki uczestnictwa w procesie stanowienia prawa w jego różnych instytucjonalnych formach, a także wybór studium przypadku polityki energetycznej. Ta polityka optymalnie pozwala na pokazanie mechanizmów wpływu, aren wpływu, interesariuszy biorących udział w lobbingsowej grze, a także różnorodności metod i technik wywierania wpływu. Wybór polityki energetycznej daje pole do pokazania wagi kontekstów: narodowego i ponadnarodowego.

Przy tak obszernym dorobku, miejscami jest on generyczny. Nie jest to jednak auto plagiat, ale konsekwentne pogłębianie tematu, umiejscawianie go w różnych perspektywach badawczych. Autorka konsekwentnie, skrupulatnie drąży tematykę lobbingu, budując cegiełka po cegielce – szersze podejście do tej problematyki, przyczyniając się tym samym do kumulacji wiedzy. Jest to bardzo potrzebne, gdyż wciąż w dyskursie publicznym, ale i czasami naukowym, obserwujemy wiele negatywnych stereotypowych sądów związanych z lobbingsiem, obecnych, a co gorsze, bezrefleksyjnie powtarzanych i utrwalanych w przestrzeni publicznej.

Wybór i takie połączenie problematyki świadczy również o ogromnej dyscyplinie intelektualnej Habilitantki, Jej niesłuchanej pracowitości i determinacji w dążeniu do celu, ale przede wszystkim o Jej wielkiej pasji badawczej. Przecież Habilitantka łączyła działalność badawczą z aktywnością na – używając określenia Pierre’a Bourdieu – innych polach: dydaktyki, współpracy z zagranicą, organizacyjnym czy popularyzacji nauki (np. poprzez udział w Festiwalach Nauki). Wspomnę również (o czym zazwyczaj nie wspominamy) - o konieczności godzenia ról zawodowych i prywatnych. Habilitantka jest też przecież żoną i matką. Opanowała zatem w sposób mistrzowski zarządzanie czasem, czego należy Jej pogratulować.

Swoje badania dr Sylwia Mrozowska podzieliła na kilka etapów. Pierwszy z nich dotyczył „lobbingu jako strategii organizacyjnej grup interesu wobec politycznych kręgów decyzyjnych” (s. 6) . Etap ten porządkował i wyjaśniał istotę strategii jako koncepcji działań politycznych, ze szczególnym uwzględnieniem strategii grup interesu. Zwieńczenie prac badawczych w tym okresie stanowi monografia pt. *Strategia jako koncepcja działań politycznych*, wydana nakładem Wydawnictwa Uniwersytetu Gdańskiego w 2010 r. Dr Mrozowska wyróżniła trzy aspekty strategii działań politycznych, tj. polistrategię państwa, strategię partii politycznych i strategię grup interesów; pokazała zastosowanie strategii w działaniach grup interesu i ich wzrastający wpływ grup interesu na proces polityczny oraz rodzaje strategii grup interesu. Jako przykład wybrała lobbying regionalny w Unii Europejskiej, opisała jego genezę i oraz oceniła stopień skuteczności stosowanej przez regiony strategii lobbingsowej. Warto zaznaczyć, że te badania były prowadzone w Brukseli, w czasie kiedy polskie jednostki samorządu terytorialnego, ale i pracownicy podobnych nowopowstających biur w Brukseli, byli – jak pisze Habilitantka – „na etapie tworzenia własnego modelu zarządzania przedstawicielstwami regionalnymi i poszukiwali wiarygodnych informacji na temat funkcjonowania takich jednostek.” (s. 6)

Ten etat badań Autorka określa jako „nowatorski” – jak sama pisze - „Podejmowana przede mnie tematyka miała charakter nowatorski – w literaturze polskiej poświęcono jej niewiele publikacji – a także bardzo ważna pod względem poznawczym i znacząca dla sfery praktyki politycznej.” (s. 6) Chciałabym zwrócić uwagę, że warto by wskazać (choćby tytułem przykładu) inne, często zdecydowanie wcześniejsze publikacje na ten temat, które ukazały się w Polsce, czy w Europie. Przecież Autorka rozpoczęła swoje badania z jakiejś inspiracji. Podkreślam, warto na nią wskazać. Tworzenie dorobku naukowego w danej dziedzinie jest pewnym procesem, zmierzającym do akumulacji wiedzy.

Kolejny, drugi etap badań Habilitantki dotyczył wybranych problemów rozwijającego się w Brukseli lobbingu władz regionalnych. Temu zagadnieniu została poświęcona monografia pt. *Lobbing a wyzwania regionalne Unii Europejskiej*, wydana przez Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego w 2014 r. Celem pracy – jak wyznaje Dr Sylwia Mrozowska „było rozpoznanie obecności regionów w procesie integracji europejskiej, w tym mechanizmu lobbingu publicznych (regionalnych) grup interesu.” (s.77) Autorka słusznie szuka jego genezy w historii integracji europejskiej. Jak stwierdza „W miarę postępu integracji – wraz z kolejnymi akcesjami powiększającymi obszar Unii Europejskiej oraz przechodzeniem przez następne fazy integracji, aż do unii politycznej w roku 1993 – coraz więcej regionów domagało się uznania swojej podmiotowości w prawie unijnym, przede wszystkim poprzez uzyskanie możliwości udziału w procesie decyzyjnym.” (s.7)

Trzecia grupa zagadnień to te „związane pośrednio z działalnością lobbingową, lecz bezpośrednio wpływających na jej zakres, metody i skuteczność.” (s.11). Habilitantka zaliczyła do najważniejszych: kwestie demokracji w Unii Europejskiej, jej deficytu i metod jego przewyższania oraz obiektywnych przemian zachodzących na świecie i nie pozostających bez wpływu na proces integracji europejskiej. Tu znajdują się zagadnienia kluczowe dla jej zainteresowań: takie jak koncepcja demokracji uczestniczącej w Unii Europejskiej, partycypacji, odpowiedzialności demokratycznej oraz zasadzie subsydiarności (pomocniczości). Te badania pomogły Habilitantce zidentyfikować czynniki decydujące o podejmowanych przez regiony działalności lobbingowej w Unii Europejskiej. Dr Mrozowska wyróżniła globalny, regionalny (UE) i lokalny (jednostki samorządu terytorialnego) poziom wpływu.

Jako najważniejszą spośród swoich publikacji dr Mrozowska uważa książkę ***Polityka energetyczna Unii Europejskiej. Pomiędzy strategią, lobbingiem a partycypacją***, która ukazała nakładem wydawnictwa krakowskiego Libron się w 2016 r. Autorka postawiła sobie za zadanie „zdefiniowanie polityki energetycznej Unii Europejskiej jako jednego z najważniejszych obszarów działalności tej organizacji ostatnich lat, mającej dla niej strategiczne znaczenie zarówno w wymiarze wewnętrznym, jak i zewnętrznym.” (s. 12) Jak tłumaczy „W tym pierwszym rozumieniu polityka energetyczna UE oznacza tworzenie europejskiej gospodarki wydajnej energetycznie, o niskim poziomie emisji CO₂, w drugim natomiast realizacja jej celów ma doprowadzić do umocnienia pozycji UE na arenie międzynarodowej. Uznałam, iż polityka energetyczna stanowić może studium przypadku wielu zachodzących w tej organizacji procesów, włączając w to kwestie przewyższania deficytu demokracji poprzez zwiększenie partycypacji obywateli w procesie decyzyjnym, kształtowania strategii działania przy współudziale grup interesu stosujących strategie lobbingowe oraz europeizacji wewnętrznej wpływającej na konieczność podejmowania przez

państwa członkowskie decyzji znacznie przekształcających ich polityki sektorowe i gospodarki.” (s. 12)

Autorka sformułowała 4 następujące hipotezy, cytuję in extenso : (1) kilkadziesiąt lat po utworzeniu wspólnot europejskich wyzwania związane z polityką energetyczną nadal stanowią jeden z najważniejszych problemów rozwoju integracji europejskiej. Unia Europejska uzależniona jest od importu energii, zmaga się także z niedostateczną dywersyfikacją oraz wysokimi i niestabilnymi cenami energii, co w warunkach ogólnoswiatowego wzrostu popytu na energię oraz poważnych zagrożeń bezpieczeństwa dostaw, zmian klimatycznych oraz braku dostatecznych postępów w zakresie efektywności energetycznej i rozwoju technologii pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych stanowi tym poważniejszą trudność; (2) zmagająca się z deficytem demokracji Unia Europejska poszukuje sposobów jego przezwyciężenia. Wymiernym tego efektem jest prowadzenie aktywnej polityki względem grup interesu mających potencjał legitymizowania instytucji i polityk unijnych. Instytucje unijne traktują grupy interesu jako przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego. Zauważalny jest coraz większy udział grup interesu w podejmowaniu strategicznych decyzji, czego przykład stanowi aktywność lobbingsowa w procesie przyjmowania paktu klimatyczno-energetycznego; (3) partycypacja obywateli europejskich w procesach decyzyjnych nadal stanowi dla Unii Europejskiej duże wyzwanie. Próby tworzenia nowych <<dróg dostępu>> nie zawsze kończą się sukcesem. Problem stanowi także niedopasowanie preferowanych przez instytucje unijne narzędzi demokracji uczestniczącej do możliwości i autentycznych potrzeb uczestnictwa w procesach decyzyjnych obywateli europejskich. Z jednej strony, przykład polityki energetycznej pokazuje konieczność „włączania interesariuszy” do procesów decyzyjnych z zakresu polityki energetycznej, dotyczących m.in. rozwoju programów energetyki jądrowej czy odnawialnych źródeł energii; z drugiej strony, okazuje się, że stosowane modele włączania interesariuszy są skuteczne tylko wówczas, kiedy spełnione są określone kryteria procesowe, polityczne, społeczne i etyczne; (4) europeizacja, zakładająca istnienie stałej interakcji pomiędzy aktorami integracji, pozwala na badanie wpływu Unii Europejskiej na państwa członkowskie oraz sposobu implementacji prawa unijnego i procesu kształtowania przezeń polityk krajowych. W zakresie polityki energetycznej może stanowić narzędzie służące do badania i opisu, w jaki sposób przebiegał i przebiega proces wdrażania celów 3×20 strategii Europa 2020 na szczeblu krajowym i w jakim wymiarze decyzje krajowe są wynikiem państwowych i niepaństwowych uczestników procesów decyzyjnych, w tym również grup interesu.” (s. 13)

Hipotezy zostały sformułowane poprawnie merytorycznie, ale powinny być zdecydowanie krótsze.

Uważam, że ta pozycja **Polityka energetyczna Unii Europejskiej. Pomiędzy strategią, lobbieniem a partycypacją**, to wartościowa książka. Pokazuje, że mamy do czynienia z dojrzałą badaczką, o dużej wiedzy z nauk społecznych, umiejętnie łączącej ze sobą perspektywy badawcze: nauk o polityce, socjologicznych intuicji, zagadnień związanych z komunikowaniem społecznym. Hipotezy zostały zweryfikowane i solidnie uargumentowane.

Warto zwrócić uwagę na kompozycję i strukturę książki, np. to, by rozdziały miały podobną liczbę stron. W książce rozdział 1 liczy 76 stron, rozdział 2 – 52, rozdział 3 – 51 stron, a rozdział 4 – 92 strony. Widać duże dysproporcje pomiędzy wprowadzeniem, liczącym 20 stron, a zakończeniem – tylko 4 strony.

Za pozytywny zabieg uważam podsumowania po każdym rozdziale. Warto by do nich wrócić w ogólnym podsumowaniu całości, które jest zbyt lakoniczne i nie oddaje bogactwa wątków.

Poruszana przez dr Sylwię Mrozowską problematyka – z biegiem czasu – nie tylko nie traci, ale wręcz nabiera wartości, a wręcz staje się priorytetowa na gruncie polskiego i europejskiego dyskursu naukowego. Jak słusznie stwierdza Habilitantka we wstępie do kluczowej książki *„Europejskie przykłady pokazują, że na sukces w komunikacji i włączaniu interesariuszy do procesów decyzyjnych, dotyczących polityki energetycznej, wpływ mają różnorodne czynniki. Poza uwarunkowaniami prawnymi, finansowymi i organizacyjnymi, istotne są również kwestie takiej jak: poziom kultury politycznej społeczeństwa, w tym skłonność do partycypacji, poziom kultury energetycznej, doświadczenie w komunikacji i współpracy z interesariuszami w zakresie projektów energetycznych, „jakość” demokracji, poziom „kapitalizmu politycznego” i inne. Kolejnym czynnikiem mającym znaczenie w procesie pozyskiwania wsparcia społecznego dla celu „3x20” jest szybki rozwój „zielonych” idei, takich jak demokracja energetyczna, które popierają rozwój odnawialnych źródeł energii (OZE), lecz nie energetyki jądrowej.”* (S. Mrozowska, *Polityka energetyczna Unii Europejskiej. Pomiędzy strategią, lobbieniem a partycypacją*, s. 16)

Na uwagę zasługuje warsztat badawczy Habilitantki, która potrafi sięgać po różne dane i metody badawcze, potrafi je umiejętnie łączyć. Trafnie formułuje hipotezy, przeprowadza Czytelnika przez proces ich weryfikacji, wyciąga wnioski. Należy pochwalić bardzo rozbudowaną bibliografię (aż 20 stron pozycji z literatury przedmiotu, zawierającej dobrze dobrane pozycje z literatury zagranicznej, jak i krajowej).

Atutem Habilitantki jest umiejętność posługiwania się bardzo ładnym językiem, wyważonym i pozbawionym emocjonalności, jak i naukowego żargonu, ale również stroniącym od wyrażań publicystycznych.

3. Ocena w zakresie osiągnięć naukowo - badawczych Habilitantki

Bardzo obszerny i imponujący pod względem liczby jest pozostały dorobek Habilitantki. Obejmuje on bowiem aż: jedną redakcję naukową pracy zbiorowej w języku angielskim, cztery redakcje naukowe prac zbiorowych w języku polskim, siedem publikacji w czasopismach naukowych w języku polskim (w tym jedną we współautorstwie), jeden rozdział w pracy zbiorowej w języku angielskim, trzynaście autorskich, samodzielnych rozdziałów w pracach zbiorowych w języku polskim. Wszystkie publikacje powstały w latach 2004 – 2016. Taki dorobek to kilka tysięcy stron łącznie, sama lista publikacji stanowiących osiągnięcie naukowe to prawie 2 tysiące stron.

Przyjrzyjmy się zatem im stosując wynikające z ustawy kryteria oceny w obszarze nauk społecznych:

- a. *Autorstwo lub współautorstwo publikacji naukowych w czasopismach znajdujących się w bazie JCR lub ERIH:* Habilitantka nie posiada takowych
- b. *Autorstwo lub współautorstwo monografii, publikacji naukowych w czasopismach międzynarodowych lub krajowych innych niż znajdujące się na liście wskazanych wyżej:* dr Mrozowska posiada w swoim dorobku 6 takowych.

- c. *Autorstwo lub współautorstwo, odpowiednio dla danego obszaru opracowań zbiorowych, dokumentacji, ekspertyz. Itd.*: Habilitantka ma w swoim dorobku 5 redakcji lub współredakcji oraz 15 rozdziałów w pracach zbiorowych.
- d. *Sumaryczny Impact factor*: nie posiada
- e. *Liczbę cytowań według bazy Web of Science* nie posiada, cytowania według Google Scholar: 13, a w Publish or Perish: 9.
- f. Indeks Hirscha wg. Bayz WoS: brak
- g. *Kierowanie międzynarodowymi lub krajowymi projektami*: Habilitantka kierowała 6, a Brała udział w 6 projektach.
- h. *Międzynarodowe lub krajowe nagrody*: Habilitantka posiada kilka nagród i wyróżnień krajowych.
- i. *wyłoszenie referatów międzynarodowych i krajowych*: Habilitantka wystąpiła z referatami 43 razy, co daje b. dobrą średnią : 4 referaty rocznie.

4. Współpraca międzynarodowa Habilitantki:

Habilitantka ma doświadczenia we współpracy międzynarodowej w różnej formie. Wskażę te, wymieniane jako kryteria oceny w obszarze nauk społecznych. Obejmują one:

- uczestnictwo w programach europejskich i innych programach międzynarodowych: dr Sylwia Mrozowska była co najmniej 7-krotnie koordynatorem lub wykonawcą w takowych programach);
- udział w międzynarodowych konferencjach naukowych lub udział w komitetach organizacyjnych tych konferencji: Habilitantka uczestniczyła aktywnie (z referatem) w 3 konferencjach międzynarodowych;
- udział w konsorcjach i sieciach badawczych: Habilitantka jest członkinią sieci badawczej PLATENSO, która zrzesza badaczy technologii jądrowych z Europy Środkowo-Wschodniej.
- udział w komitetach redakcyjnych i radach naukowych czasopism: dr Mrozowska jest członkiem Rady Naukowej „Slovak Journal of Political Science” od 2016 roku.

5. Dorobek dydaktyczny i popularyzatorski Habilitantki

Habilitantka łączyła działalność badawczą z ożywioną i bardzo różnorodną aktywnością na innych polach: dydaktyki, współpracy z zagranicą, organizacyjnym czy popularyzacji nauki.

a. dorobek dydaktyczny:

Dorobek dydaktyczny Habilitantki to – jak sama pisze w Autoreferacie – „obecnie zajęcia na dwóch kierunkach studiów: politologii oraz bezpieczeństwie narodowym. Są to: integracja europejska, strategia działań politycznych, strategie bezpieczeństwa we współczesnym świecie, lobbying w Unii Europejskiej, przestrzeń polityczna w Unii Europejskiej, strategia bezpieczeństwa państwa, zagrożenia i wyzwania dla obszaru Unii Europejskiej oraz Europejski wymiar bezpieczeństwa energetycznego a ochrona środowiska.” (s. 23) Tematyka zajęć też konsekwentnie odzwierciedla wiedzę Habilitantki. Są to zróżnicowane formy zajęć: ćwiczenia, wykłady czy konwersatoria. Ma doświadczenie z prowadzenia zajęć w projektach międzynarodowych (kurs-elearningowy poświęcony bezpieczeństwu energetycznemu). Dr Mrozowska posiada doświadczenie dydaktyczne także w zakresie

innych tematów, wymienia m.in.: polityka regionalna Unii Europejskiej, teoria polityki, decydowanie polityczne, elementy nauk politycznych, seminarium licencjackie oraz seminarium magisterskie.

Warto zaznaczyć, że dr Mrozowska prowadziła również szkolenia dla jednostek samorządu terytorialnego, które Habilitantka sama kwalifikuje jako działania popularyzatorskie, moim zdaniem, niesłusznie ograniczając ich znaczenie jedynie do roli popularyzatorskiej.

b. Aktywność popularyzatorska:

Popularyzacja nauki to udział Habilitantki jako wykładowczyni w Festiwalach Nauki, a także współpraca z mediami lokalnymi. Habilitantka jest również współautorką 5 pozycji popularnonaukowych dotyczących kwestii energetyki jądrowej, ekologii, lobbingu czy strategii gmin.

Ta część aktywności została nagrodzona dyplomem za „wybitne osiągnięcia związane z działalnością upowszechniania wiedzy w 2012 roku i dyplomem „za osiągnięcia w zakresie popularyzacji nauki oraz ponadprzeciętną pracę organizacyjną ba rzecz Instytut Politologii UG w 2014 roku.

Na koniec, chciałabym podzielić się kilkoma myślami, jakie towarzyszyły mi przy czytaniu autoreferatu. To, co mnie zastanowiło, to pozbawienie go inspiracji intelektualnych, zarówno w postaci autorytetów naukowych (nazwisk), jak i dzieł naukowych – książek (tytułów). Nie ma w autoreferacie nie jednego nazwiska, ani jednej – innej niż Habilitantki pozycji naukowej - które uformowały Autorkę, wpłynęły na jej warsztat badawczy, krytyczne spojrzenie na problemy badawcze, zainspirowały choćby – do wyboru takiej, a nie innej zawodowej drogi. Dlaczego?

Może to wynik dążenia do „perfekcyjnej obiektywności”, wynikający z niechęci do pominięcia kogoś, urażenia kogoś (pominiętego) ze środowiska. Choć jestem w stanie zrozumieć takie podejście, to pozwolę sobie się z nim nie zgodzić. Uważam, że warto wskazywać nasze autorytety, wymieniać nazwiska osób ważnych dla nas, tych, osób które zadecydowały o naszych wyborach zawodowych, naszych preferencjach, takich, a nie innych tematów badawczych.

Dorobek naukowy nie powstaje jedynie i tylko w gabinetach naukowców, kto zresztą dziś, w erze płynnej nowoczesności (tu składam wyrazy szacunku, zmarłemu niedawno prof. Zygmuntowi Baumanowi, mojemu intelektualnemu Mistrzowi) w takowych rzeczywiście pracuje. Dorobek i wiedza rodzą się z rozmaitych inspiracji, spotkań, lektur, często polecanych właśnie przez takie autorytety, wspólnych debat i rozmów. Warto zatem pamiętać o ludziach, którzy mieli wkład w formowanie nas jako naukowców.

Habilitantka w autoreferacie wybrała drogę problemowo-chronologiczną prezentacji dorobku i warto zaznaczyć, że dokonała tego w sposób bardzo umiętny i sprawny. W autoreferacie niepotrzebne są jedynie wątki przypominające, co Habilitantka robiła w okresie przed uzyskaniem stopnia doktora.

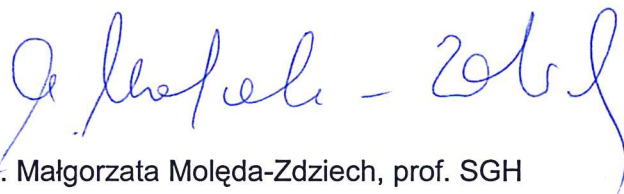
Dorobek pani dr Sylwii Mrozowskiej był budowany niczym ponowoczesne kłaczce, wątki się przenikają, uzupełniają, a niektóre czekają na ciąg dalszy.

Konkludując:

Po zapoznaniu się z dorobkiem Habilitantki pragnę stwierdzić, że jest on na wysokim poziomie. Warto podkreślić aktualność i wagę poruszanych zagadnień, w kontekście rosnącego zapotrzebowania na lobbing, partycypację zarówno na poziomie narodowym, europejskim jak i globalnym.

Pragnę podkreślić, że przedłożone do oceny osiągnięcie – cykl publikacji cykl publikacji obejmujący: 2 monografie w języku polskim, 1 podręcznik w języku polskim, 1 redakcja naukowa pracy zbiorowej w języku angielskim, 9 artykułów (w tym 2 w języku angielskim), 9 rozdziałów w pracach zbiorowych (w tym 5 w języku angielskim): *Formy działań politycznych (strategia, lobbing, partycypacja) w Unii Europejskiej. Studium przypadku polityki energetycznej* oraz dorobek Habilitantki jest solidny i rzetelny. Dr Mrozowska spełnia aż 20 z 23 kryteriów wskazanych w ustawie przez MNiSW (niektóre z wielkim naddatkiem).

Przedstawiony cykl publikacji *Formy działań politycznych (strategia, lobbing, partycypacja) w Unii Europejskiej. Studium przypadku polityki energetycznej*, z naciskiem na monografię - *Polityka energetyczna Unii Europejskiej. Pomiędzy strategią, lobbingiem a partycypacją*, stanowi „znaczný wkład Autorki w rozwój dyscypliny naukowej” i tym samym spełnia kryteria określone w art. 16 Ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (DZ. U. nr 65, poz. 595 ze zm.).

Dr hab. Małgorzata Mołęda-Zdziech, prof. SGH